

IAS 21

Dopady změn směnných kurzů

Cíl standardu

- Stanovit, který směnný kurz používat při zachycení transakcí v cizích měnách a zahraničních jednotek a jak v účetní závěre vykazovat finanční účinek změn směnných kurzů.

Rozsah působnosti

- **Standard se použije při zachycení transakcí v cizích měnách a při převodu účetních závěrek zahraničních jednotek.**

Definice

- **Měna vykazování je měna, v níž je účetní závěrka předložena.**
- **Závěrkový kurz je okamžitý směnný kurz k rozvahovému dni.**
- **Směnný kurz je směnný poměr mezi dvěma měnami.**

Definice

- **Cizí měna je měna odlišná od funkční měny.**
- **Zahraniční jednotka je společnost, která je dceřinou společností, přidruženým podnikem, společným podnikem nebo pobočkou vykazující společnosti, jejíž aktivity jsou umístěny v jiné zemi nebo méně než aktivity vykazující společnosti .**

Definice

- **Funkční měna je měna primárního ekonomického prostředí, ve kterém podnik působí.**
- **Čistá investice v zahraniční jednotce je částka podílu vykazující společnosti na čistých aktivech této jednotky.**

Definice

- **Peněžní položky jsou**
 - držené peníze,
 - aktiva, která mají být obdržena v pevných nebo určitých peněžních částkách,
 - závazky, které mají být zaplacený v pevných nebo určitelných peněžních částkách.

Funkční měna podniku

- **Podnik si nejdříve určí funkční měnu podniku:**
 - která měna nejvíce ovlivňuje tržby,
 - která měna vytváří významné konkurenční prostředí pro podnik a ovlivňuje tak prodejní ceny,
 - která měna významně ovlivňuje mzdové, materiálové a ostatní náklady, které podnik musí vynaložit při výrobě, prodeji nebo poskytování služeb,
 - ve které měně podnik jsou vytvářeny peněžní toky z finanční činnosti,
 - ve které měně podnik získává peněžní přítoky z provozní činnosti.

Funkční měna zahraniční činnosti

- **Podnik uváží:**
 - jsou li zahraniční činnosti prováděny do značné míry nezávisle na vykazujícím podniku, nebo jsou li prováděny jako rozšíření činnosti vykazujícího podniku,
 - podíl transakcí mezi zahraniční činností a vykazujícím podnikem,
 - zda-li peněžní toky zahraniční činnosti přímo ovlivňují peněžní toky vykazujícího podniku,
 - zda-li peněžní toky vytvořené zahraniční činností jsou dostatečné k vypořádání jejich dluhů.

Vykazování transakcí – prvotní uznání

Transakce, která se uskuteční v cizí měně je uznána ve funkční měně za použití směnného kurzu mezi funkční a cizí měnou k datu transakce.

- Standard povoluje používání týdenních nebo měsíčních průměrných kurzů**
- Datum transakce se stavuje v souladu s podmínkami uznání podle příslušného standardu.**

Vykazování k následným rozvahovým dnům, kursově rozdíly

TYP POLOŽKY	PENĚŽNÍ POLOŽKY V CIZÍ MĚNĚ	PENĚŽNÍ POLOŽKY, KTERÉ JSOU SOUČÁSTÍ ČISTÉ INVESTICE V ZAHRANIČÍ	NEPENĚŽNÍ POLOŽKY OCENĚNÉ HISTORICKOU CENOU	NEPENĚŽNÍ POLOŽKY OCENĚNÉ REÁLNOU HODNOTOU.
Použitý směnný kurz	Směnný kurz k datu účetní závěrky	Směnný kurz k datu účetní závěrky	Směnný kurz k datu transakce	Směnný kurz k datu stanovení reálné hodnoty
Uznání kurzového rozdílu	Ve výsledovce, v období, kdy kurzový rozdíl vznikl	V samostatné položce vlastního kapitálu do okamžiku pozbytí podílu v zahraniční činnosti, Při pozbytí uznat ve výsledovce.	Kurzový rozdíl nevzniká	Ve vlastním kapitálu

Měna vykazování, odlišná od funkční měny

Převod na měnu vykazování

TYP POLOŽKY	AKTIVA, ZÁVAZKY, VLASTNÍ KAPITÁL	NÁKLADY A VÝNOSY
Použitý směnný kurz pro přepočet	Směnný kurz k datu účetní závěrky	Směnný kurz k datu transakce (pro zjednodušení průměrný kurz za období)
Uznání kurzového rozdílu	Samostatná položka vlastního kapitálu	Samostatná položka vlastního kapitálu

Příklad

funkční měna CZK, měna vykazování USD

ROZVAHA SPOLEČNOSTI V TISÍCÍCH CZK K 31.12.2005			
AKTIVA		ZÁVAZKY A VLASTNÍ KAPITÁL	
Peníze	400	Obchodní závazky	240
Pohledávky	160	Výnosy příštích období	80
Pozemek	800	Bankovní úvěr	3200
Budova	4000	Základní kapitál	320
- Oprávky k budově	-80	Kapitálové fondy	1280
		Nerozdělený zisk (2005)	160
CELKEM	5280	CELKEM	5280
VÝSLEDOVKA SPOLEČNOSTI V TISÍCÍCH CZK K 31.12.2005			
Tržby	1600		
Náklady včetně odpisů (80)	1360		
Čistý zisk	240		
Přiznané dividendy	- 80		
NEROZDĚLENÝ ZISK 2005	160		
VÝVOJ KURZŮ ČESKÉ KORUNY K DOLARU			
Datum	Poznámka	Kurz (CZK/USD)	
1.1.2005	Vydání kmenových akcií, nákup budovy a pozemku	28	
30.11.2005	Přiznání a výplata dividend, přijetí částky výnosů příštích období	26	
31.12.2005	Datum rozvahy	29	
	Průměr roku 2005	27	

SIC 7 – Zavedení EURA

- **Aktiva a závazky v cizích měnách převést do měny účetní závěrky směnným kurzem k datu účetní závěrky, kursově rozdily do výkazu zisku a ztráty.**
- **Kursově rozdily vztahující se k přepočtu účetních závěrek zahraničních jednotek klasifikovány jako vlastní kapitál do okamžiku prodeje čisté investice v dané jednotce.**

Zveřejnění

- **Výše kursových rozdílů zahrnutých ve výsledovce.**
- **Čisté kursové rozdíly klasifikované jako součást vlastního kapitálu, porovnání jejich počátečního a konečného stavu.**
- **Skutečnost a důvod, proč je měna vykazování odlišná od prováděcí měny.**
- **Skutečnost, že byla změněna prováděcí měna a důvod této změny.**